

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

* Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld.40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedeelj in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 13.

V Ljubljani, v petek 17. januarja 1896.

Letnik XXIV.

Polajšave pri legalizaciji.

(Govoril poslanec Pfeifer v deželni zbor dne 16. jan.)

Današnji predlog ni nov, ravno tisti je, kakor sem ga predložil visoki zbornici dne 28. okt. 1890, utemeljeval v seji dne 11. novembra 1890, katerega pa je deželni zbor odklonil v seji 20. nov. 1890 z 21 proti 10 glasom.

Znane so visoki zbornici pritožbe in ugovori proti prisilnemu legaliziranju, ki so se ponavljale tekom 20 let leto za letom, tako da je naposled vlada se toliko omehtati dala, da je privolila pri posilni legalizaciji nekatere olajšave.

Dotične olajšave obseza državni zakonik z dne 5. junija 1890, ki pa stopijo v dejansko veljavo v tistih deželah, katerih deželni zbori jih sprejmejo.

Razlogi, s katerimi sem podpiral svoj predlog 1890. leta, veljajo še danes, ogromna večina davkoplačevalcev zahteva vsaj tiste malenkostne olajšave, ki jih ponuja državni zakonik z dne 5. jun. 1890, olajšave, katere prihranijo strankam daljna pota k sodišču ali do notarja, potne troške, koleke in drugega časa, česar pa danes ne bodem razpravljaj obširneje, ker nočem ponavljati, kar je visoki zbornici itak znano.

Glasovi po teh olajšavah so se čuli pri minulih deželnozborskih volitvah, tudi pri volilnih shodih odmevali so jednaki glasovi, o katerih se moj današnji predlog vnovič izraža.

Kakor sem prej omenil, obstojé razlogi za ta predlog še vsi — kakor leta 1890 — nespremenjeni, nasprotno pa se je pokazala puhlost razlogov in ugovorov proti predlogu v preteklih teh 5 letih po skušnjah v onih kronovinah, katerih dež. zbori

so sklenili one olajšave, katere drž. zakonik z dne 5. junija 1890, št. 109, ponuja.

Take olajšave, kolikor je meni znano, uvedle so sosedna Štajerska in Koroška, Šlezija, Češka, Nizje in Gornje-Avstrijska, Solnograška, Moravska dežela. V teh deželah utihnile so od teh dob prejšnje pritožbe o prisilnem legaliziranju, kar kaže, da se je s temi olajšavami vsaj nekoliko ustreglo nujni potrebi.

Ob jednom pa iz omenjenih dežel, ki so uvedle olajšave pri legaliziranju, ni čuti glasov, da bi se vsled teh novih deželnih zakonov zlorabile navedene olajšave na kvar zemljišni knjigi ali da bi trpel javni kredit ali se množilo zakotno pisarstvo.

Torej so tisti škodljivi nasledki, s katerimi so strašili nasprotniki mojega predloga, popolnoma izostali, kakor skušnja kaže v teh deželah, ki so se poslužile teh olajšav. Tedaj so popolnoma prazni in neosnovani nasprotni razlogi.

Gospoda moja, v štajerskem deželni zboru predložil je deželni odbor svoj „proprio motu“ brez vse vnanje sile dotični predlog; katerega je potem deželni zbor soglasno sprejel, — nihče ni proti govoril, nihče ni proti glasoval. Ravno tako iz lastnega nagiba predložila sta solnograški in nižjeavstrijski deželni odbor jednaki predlog, ki je obveljal v deželni zboru brez ugovora.

V moravskem deželni zboru predložil je jednaki predlog advokat dr. Tuček, v gornjeavstrijskem poslanec dr. Ebenhoch, v šlezjskem dr. Menger, v koroškem deželni zboru tudi advokat poslanec dr. Abuja; imenovani deželni zbori so sprejeli ta predlog brez ugovora; za Češko nahajajo se te olajšave v deželni zakon od 26. marca 1891.

V navedenih deželnih zbora zastopane so —

kakor v kranjskem deželni zboru — vse štiri skupine (mest in trgov, veleposestnikov, trgovinske zbornice in kmetijske občine), vrh tega nahajajo se v teh zbora advokate in notarje, ki so pri tej stvari v prvi vrsti interesirani, in ako postava tam od strani juristov ni najdla nobenega ugovora, marveč so juristi priporočali to postavo, je vendar jasno, da ni bilo nikacega povoda, ustavljati se zoper tak predlog.

Da bi poslancem vseh teh zbora, ki so sklenili jednake predloge, manjkalo dobre volje ali prave razsodnosti, tega pač nobeden ne bode trdil.

V vseh teh deželah sedaj vlada mir gledé tega vprašanja. Gospoda moja, privoščite jednaki mir tudi naši deželi s tem, da sprejmete moj predlog ter z njim odstranite vsaj vir vednega prepira, vsaj so tudi naši volilec in kmetje toliko razsodni, toliko zreli, kakor kmetje sosedne Koroške, Štajerske in drugih dežel, ki imajo že skozi blizo pet let v dotični postavi omenjene polajšave gledé legalizacije. Toliko ozira, kakor kmetje omenjenih dežel, zasluži gotovo tudi kranjski kmetje.

S tem, če načrt današnjega predloga postane postava, se nikomur ne prepové, tudi še nadalje posluževati se legalizacije ali hoditi do notarja, morebiti se bode potem jeden ali drugi rajše zatekel k notarju prostovoljno, kakor sedaj, ko je prisiljen, ker sila je tukaj odiozna.

Ker pa je sploh pri nas že ukoreninjena žalibog žalostna navada, da se vsakemu še tako stvarnemu predlogu podtikajo osebni, strankarski politični nameni, sem primoran izreči javno, da mene taki nameni niso vodili, ko sem ponovil ta svoj že leta 1890 stavljeni predlog.

Taki nameni se morejo meni ravno tako malo očitati, kakor onim deželnim odbornikom in juristom,

LISTEK

Dozdevna ljubezen.

Roman. — Spisal knez M. N. Volkonskij.

(Dalje.)

Od njih ne dobiš pojasnila“, govoril je postaren človek s sivimi, dolgimi, aristokratskimi brkami. „Predlagal sem, kaj naj se naredi — niso me poslušali; tam so me tudi videli — sodite, kakor hočete, jaz vam nisem tovariš.

Čudno, z nenavadnim kretanjem, mahnil je z rokami in ponovil čez hip srdito ponižavši glas: „nisem to — va — riš“.

Njegov sobesedni je molčal.

„Vi pravite: nam je treba delavcev“, nadaljeval je prvi po kratkem molčanju z glasnim šepetom, „a jaz vam rečem, delavcev ni treba... Brez delavcev je vse tiho in mirno, da se sliši trava rasti, a ko se javi delavec — pride ošabnost... same neprijetnosti...“

„Da, da, same neprijetnosti“, pritrdil je v mislih Bahtemin, „prav ima... a vendar je treba iti domov...“

In Štefan Aleksejevič, prošeč s plinom razsvetljeno dvorano, napravil se je iz dvorane. Vrnivši se v hotel, šel je v prednjo sobo, da bi se odpravil na odhod.

„Štefan Aleksejevič, kako naključje! Kakó mi je ljubo!...“ razlegnil se je za njim mlad, vesel glas, oni, kateri je govoril tam v drevoredu, da pojde kmalu domov.

Bahtemin se je nevoljno ozrl.

Pri deski s številkami zaznamovanimi ključki za ključ stal je mlad človek v dabrovem tirolskem klobuku, s palico v rokah, z žarom zdravja in veselja in dohodušnim smehljanjem, odkrivajočim bele, ostre zobe.

„Ah, Ilija Dmitrijevič, zdravstvujte!“ pregovoril je, podajaje mu roko Bahtemin, in se nevoljno posmehtal.

Ilija Dmitrijevič stisnil je krepko to roko in, ne izpustivši je, gledaje Bahteminu v obličje, dejal je naglo:

„Ste se li tu ustavili? Za dolgo? Gotovo ste se pripeljali z večernim vlakom? ...“

„Da“, mogel mu je jedva odgovoriti Bahtemin.

„Vaše družine še ni na deski. Pojdete v svojo sobo? ... Kaka je vaša številka? Jaz vzamem ključ.“

Ilija Dmitrijevič je vzel ključ in, ne da bi ga dal Bahteminu, dvignil se je z njim po stopnicah, sam odprl mu dveri in šel v njegovo sobo, nedvomno, da bode to prijetno Štefanu Aleksejeviču. Vel se je vidno tako dobrodušno, ljubezno proti vsem, da ni misliti ni mogel, da bi bil kdo z njim nezadovoljen. Videlo se je, da se Ilija Dmitrijevič nikdar z ničemer ne more na dolgo užaliti ali razsrditi. —

Vedno se je smejal, vedno bil srečen, zdrav, čil in živ.

Bahtemin je znal njegovo milo dobrodušje in ni se mogel srditi na-nj.

„Ste li že davno tu?“ prašal je Ilija Dmitrijevič, ko je vstopil in zažigal žveplenko.

„Dva tedna, Štefan Aleksejevič. Čas je že, iti skoro domov“ ...

„Zakaj?“

„Dela“, odgovoril je smeje se Ilija Dmitrijevič. „Zal mi je. Tu je izvrstno. Bodele videli... Mati ostane tu še kakih pet tednov.“

„Ako pojdete jutri“, dejal je Bahtemin, „vam bodem sopotnik...“

Ilija Dmitrijevič je odprl usta.

„Zakaj?“ prašal je naposled, „kaj ne bodele bivali nekoliko v Badenu?“

„Ne“.

„Zakaj pa ne?“

„Dolgočasno je“.

Ilija Dmitrijevič pogledal je vprašajoče-nezaupno na sobesednika.

„Da“, odgovoril je ta, „tuga in dolg čas. Toda, kaj hočem tu delati? Kaj delati, a? Na deželo pojdem, morda tam... Sicer pa...“

Bahtemin ni odgovoril.

Ilija Dmitrijevič se je krotko nasmehtal.

„Kaj pa... dovolj“, je dejal.

(Dalje sledi.)

kateri so jednaki predlog stavili v koroškem, štajerskem, moravskem, solnograškem in drugih deželnih zborih.

Jaz nisem nasprotnik nobenemu stanu, pred očmi imam v zbornici le svojo poslaniško dolžnost, po svojih skromnih močeh skušal in trudil sem se olajšati bremena kmečkemu stanu, katerega čast mi je zastopati, med katerim tudi živim, bremena, katera ga tlačijo v preobilni meri, in iz ravno tega namena stavljam predlog, katerega sem sedaj utemeljeval. Prosim slavni zbor, da ga sprejme ter izroči v pretres in posvetovanje upravnemu odseku.

Deželni zbor Kranjski.

(VI. seja, dne 16. januarja.)

(Konec.)

Proračun bolniškega zaklada za l. 1896: Potrebščina znaša 95.605 gld., torej 8801 gld. več ko l. 1895. Tako so večji administrativni troški za 2300 gld., ker je v novi bolnici nastavljen strojevodja z letno plačo 720 gld. in brezplačnim stanovanjem; dalje sta nameščena dva kurjača z letno plačo po 480 gld. in stanovanjem in primariju g. dr. Šlajmerju se je osebna doklada povišala od 200 na 1000 gld.; nasprotno pa se je pri tem naslovu zmanjšala potrebščina za 275 gld., ker bodeta upravitelj in kontrolor od 1. julija 1896 imela naturalno stanovanje. Za vzdrževanje poslopij se proračunava 900 gld., torej 300 gld. več ko l. 1895. Vodarina bode znesla povprečno 5000 gld. na leto. Od te svote pa spadajo štiri šestine, torej 3300 gld., na bolniški, po jedna šestina na blazniški in porodniški zaklad.

Režijski troški znašajo 67.693 gld. Samo za bolnico se kurjava in svečava proračunava na 8600 gld.

Vse pokritje pa znaša 27.185 gld., torej se kaže skupnega primankljeja 68.420 gld., ki se bo moral pokriti iz dež. zaklada.

Za blaznico znaša proračun potrebščine za 1896 leto 76.616 gld., pokritje 9636 gld., torej bo treba iz dež. zaklada pokriti 66.990 gld.

Za porodnišnico se proračunava potrebščina na 8873 gld., pokritje na 855 gld., torej bo treba dodati iz dež. zaklada 8018 gld.

Za najdeniški zaklad se proračunava potrebščina na 3788 gld., pokritje na 356 gld., torej bo moral dež. zaklad pokriti 3432 gld. primanjkljeja.

Po vsem tem je razvidno, da se mora za dobrodelne zavode iz dež. zaklada pokriti 146.260 gld. K tem troškom pa treba prišteti še troške za domače bolnike v tujih bolnicah, za okrožne zdravnike, cepljenje kozl. itd., tako da dežela na leto plača samo v te namene blizu do 250.000 gld.

Konečno so bile vsprejete tri resolucije. Prva naroča dež. odboru, da primernim potom v imenu dežele izrazi najtoplejšo zahvalo sl. kranjski hran. za izredne podpore, katere je minolo leto povodom 75 letnice dovolila v dobrodelne in kulturne namene, v prvi vrsti pa za to, da je odločila 500.000 gld. za popolno oskrbovanje 200 neozdravljivih in revnih kranjskih bolnikov. To resolucijo je zbornica sprejela soglasno in z dobrokliei.

Druga resolucija naroča dež. odboru, da skrbi za znižanje vodarine v novo bolnično poslopje, ki znaša približno 5.000 gld. V ta namen naj preišče, ali bi se ne dala za parne kotle porabiti voda iz bližnje Ljubljane.

Tretja resolucija naroča dež. odboru, da dimnikarska dela oddaja potom javnega natečaja.

Prošnja občine Rovte glede podpore za zgradbo okrajne ceste od Logateca do Rovt in do idrijske meje se izroči dež. odboru. (Por. Hribar.)

Istotako prošnja gasilnega društva v Bohinjski Bistrici glede podpore (por. Murnik) in prošnja kmet. podružnice v Ribnici glede podpore za kmetijski vrt (por. Lenkh.)

Solskim sestrar v Trnovem se poviša dotacija od letnih 600 na 800 gld. ter dovoli za ročna ženska dela 100 gld. podpore. (Por. Murnik.)

Posl. Lenarčič v imenu upravnega odseka poroča o treh prošnjah, in sicer o prošnji Zirovcev za zgradbo okr. ceste iz Rovt v Zire po dolini Račeva, o prošnji občine Rovte za uvrstitev občinske ceste iz Rovt do meje idrijskega cestnega okraja mej okrajne ceste, in o prošnji župnega urada v Zavrtau in nekaterih posestnikov idrijskega okraja da se cesta od meje logaškega cestnega okraja do Zirov zgradi po Sorški dolini.

Predlogi glede vseh treh prošenj se glase:

Dež. odboru se naroča, naj potrebno ukrene, da se bode načrt ceste Zire - Dol. Logatec z alternativno Sora - Račevo, kakor tudi po vrhniškem županstvu in cestnem odboru nasvetovana črta od Smrečja do Podlippe tehnično presodila in naj natančno poizve, katera črta najbolj vstreza koristi tistih krajev, kateri bodo imeli to cesto delati in vzdrževati, in naj v prih. zasedanju predlaga, po katerem načrtu naj bi se ta cesta izdelala.

Posl. Lavrenčič prav toplo priporoča, naj bi se dež. odbor v prvi vrsti oziral na Sorško črto, ker bi prvič stala do 38.000 gld., ona skozi Račevo do 72.000 gld. Dalje bi šla prva črta po trdih tleh, dočim so v Račevi mehka tla itd. Za sorško progo se je pred leti že izrekla komisija na lici mesta. In konečno po sorški dolini sploh ni nobene ceste, dočim imajo po Račevi že neko pot. Sicer pa je bil dež. zbor že l. 1886 sklenil cesto po sorški dolini.

Posl. Modic istotako priporoča sorško črto.

Posl. dr. Tavčar naglašja, da se dež. odbor ne sme prenagliiti za to ali drugo črto, ki bode stala veliko svoto, katero bo težko zmagala občina, oziroma cestni okraj. Ta opomin bi bil še umesten, a popolnem neumestna in celo zlobna pa je bila dr. Tavčarja opazka, da posl. Lavrenčič tako toplo priporoča sorško črto, ker je baje pri Zirovcih bilo to njegovo agitacijsko sredstvo pri zadnjih volitvah. Dr. Tavčar naj pometa pred svojim pragom v tem oziru, kajti njegova stranka je agitirala mnogokje s prav nesramnimi sredstvi. Strašili so z jezuitsko gimnazijo ter mnogim zmedli glave, češ, „klerikaleci“ bodo dovolili jeden milijon v ta namen, če dobé večino. Samo to podlo sredstvo odtehta vso agitacijo z naše strani, da drugih ne naštevamo.

Posl. Lavrenčič mu odgovarja, da so ga volilci sami povabili povodom povodnji in pri tej priliki prosili, naj priporoča sorško črto, kar je danes storil kot svojo dolžnost. — Zato laže, kdor trdi, da je on to zadevo rabil za-se kot agitacijsko sredstvo.

Dr. Tavčar po svoji navadi imenuje Lavrenčičevo pojasnilo kot kmetiško surovost, dostavljajoč preširno, da ga Lavrenčič ne more žaliti.

Posl. Hribar zahteva, da dež. glavar Lavrenčiča pokliče k redu.

Dež. glavar protestuje, da bi ga posl. Hribar moral podučevati o njegovih dolžnostih, in naglašja, da je Lavrenčič imenoval lažnika onega, ki je dr. Tavčarja napačno podučil, a ne njega samega. Če pa je to storil, potem ga pokliče k redu.

O prošnji podobčine Ravne glede za zgrabno nove ceste Bohinj. Bistrica - Ravne poroča posl. Jelovšek ter v imenu upravnega odseka nasvetuje, da se dovoli 10 odst. vseh stroškov, toda ne več ko 200 gld.

Posl. Ažman priporoča ta predlog, ki je bil tudi vsprejet.

O prošnji županstev v Naklem in pri sv. Križu, da se občinska pot iz Strohinc do Gor. Dupelj uvrsti mej okrajne ceste, poroča posl. Globočnik ter nasvetuje, naj se vsled pomanjkljivih podatkov prošnja izroči dež. odboru v poizvedovanje in poročanje v prih. zasedanju.

Konec seje ob 1/2. uri.

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. januarja.

Slovenec v štajerskem dež. zboru. Po opravičnem redu štaj. dež. zbora izstopi iz odseka vsak član, ki se brez opravičenja ni udeležil treh odsekovih sej po vrsti. Opravičuje se le bolezni ali opravilo v drugem odseku. Ker se štaj. slovenski poslanci ne udeležujejo zborovanja, bode dež. glavar v kratkem odredil volitev namestnikov. Od slovenskih poslancev je dr. Lipold v finančnem, Robič v šolskem, dr. Dečko v peticijskem, dr. Radey v gospodarskem, dr. Srnc v občinskem in Vošnjak v železničnem odseku.

Grofa Thun in Badeni. Končan je dvoboj, ki sta ga bila češki namestnik Thun in ministerski predsednik grof Badeni. Ta dvoboj se je pričel pri odstopu ministerstva Windischgrätzovega. Tedaj se je šlo za to, kdo bo Windischgrätzov naslednik in zato mesto sta tekmovala Badeni in Thun. Premagal je poljski vpliv in Thun je podlegel kot ministerski kandidat. Badeni je čutil, da ima v Thunu najnevarnejšega nasprotnika, vzlasti zato, ker je že Thun pod prejšnjima ministerstvoma popolno samostojno postopal v svojem poslovanju in se malo menil za dohajajoča mu navodila od dunajskega mi-

nisterstva. Badeni pa, ki je dejal, da hoče voditi, tega ni mogel prenašati in zato mu je bilo po godu, da so Mladočehi s toliko silo napadali Thuna. — Vzlasti exodus Mladočehov pri pozdravnem govoru grofa Thuna v češkem deželnem zboru je omajal pri Badeniju Thunovo stališče. Thun je moral iz tega izvajati posledice ter naznaniti osrednji vladi, da hoče odstopiti. Badeni je že težko čakal tega sporočila in zato je dobil Thun kar s povratno pošto odgovor, da je njegov odstop vsprejet le kot mazilo je dostavil, da naj do konca deželnozbornskega zasedanja vodi še svoje posle. To pa je storil Badeni, da bi nekoliko zakril vspeh mladočeške akcije in pa da bi več časa imel, izbrati tacega naslednika Thunu, s katerim bi se ne zameril preveč Mladočehom, nemškim liberalcem in mogočnim veleposestnikom. — Ta dogodek je pomenljiv, ker bo odločilno vplival na osrednjo vlado. Nekateri listi trde, da za Thunom kmalu odlazi tudi — Badeni!

V gorenje-avstrijskem dež. zboru so dr. Bahr in tovariši nasvetovali premembo dež. volilnega reda v tem smislu, da bi se v kmečkih občinah vpeljala direktna volilna pravica in da dobé volilno pravico tudi oni, ki ne plačajo nobenega ali manj ko 5 gld. davka. Poročevalec dr. Ebenhoch je nasvetoval, da se za sedaj predlog odkloni, ker se pripravlja volilna reforma v državnem zboru.

Razmere v Turčiji so postale po zadnjih poročilih nekoliko ugodnejše. Poročevalec „Köln. Zeitung“, ki je že dalje časa v armenskih pokrajinah, poroča iz Beyruta, da vlada v vseh maloazijskih pokrajinah, koder bivajo Armenci, vzgleden mir. Vlada je zapovedala, da se polagoma pošljejo domov vsi rezervniki. Prebivalci so z nova pričeli opravljati svoje posle in kmalu se bode vršilo vse navadnim potom. Mohamedani so postali prijaznejši Armencem in upati je, da se po prizadevanju turške vlade in posredovanju zunanjih držav kmalu vsaj deloma pozabijo strašni dnevi vstaje. Tako „Köln. Zeitung“. Zeleti bi bilo, da je temu res tako, toda jako dvomljivo, ker bodo v par dneh došla poročila o novih nemirih, kakor se to navadno dogaja.

Italija. Iz Adigrata se poroča, da je v soboto do 30.000 mož sovražnikov napalo Makale. Nekateri oddelki so se približali do vnarnega obzidja, toda Italijani so jih s kartečami zapodili v beg. Bojišče je bilo nekda polno mrličev in ranjencev. Italijanska posadka ima še dovolj živeža in streliva ter upa v kratkem dobiti vojaško pomoč. Sovražnik šteje do 90.000 mož.

Portugalci so v južni Afriki ukrotili jako nevarnega sovražnika. Vjeli so namreč kralja Gungujana in njegovo družino. Napadal je vedno portugalske naselbine in pri takem ropu so ga zasačili. Znani dr. Holub piše: Portugalci so oprostili s tem svojo naselbino in zveste svoje črne rodove jako nevarnega roparja ter si za civilizacijo pridobili veliko zaslugo.

Transvaal. Po zadnjih poročilih bodo Jamesona in vse njegove častnike odpeljali na Angleško pred sodišče. Moštvo je že na potu, Jamesona in tovariše pa bodo v kratkem poslali natalskemu guvernerju. Zanimivo je, da je med Jamesonovimi častniki več prostovoljcev iz visokih družin. Tudi angleška vlada sedaj prizna, da je bil Jamesonov napad na Transvaal neopravičen.

Socijalne stvari.

Kmečko vprašanje.

(Dalje.)

Amerikanec Henry George, znani nar. - gosp. učenjak, je zelo odločen nasprotnik zasebnega lastništva gledé na zemljišče. On trdi, da je Bog vstvaril zemljo prav tako, kakor zrak, vodo in svetlobo za vse. Zato pravi, da bi moralo biti zemljišče družbino in družba (država) bi oddajala posameznikom zemljišča v dedni najem. Samo od zemljišča bi se po njegovih mislih moral plačevati davek (single tax man), drugoga davka bi ne bilo treba. V svoji knjigi „Progress am poverty“ *) (napredek in revščina) pravi: „Zgodovina in pravoslovje nas učita, da je zasebna zemljiška last prav za prav tatvina. Skorej nikjer ni nastala po pogodbi, marveč po vojski in ropu. Zmagovalec je uropal premaganemu zemljo. Kjerkoli zasledujemo staro zgodovino narodov, v Aziji, Evropi, Afriki, Ameriki ali v Avstraliji povsod vidimo, da je zemljišče pripadalo narodu kot celoti“.

*) V nemškem prevodu je izišla ta knjiga pod naslovom: Fortschritt und Armut, Halle 1892.

Te radikalne trditve sicer poštenega moža si lahko razlagamo odtod, ker je Henry George na Angleškem, kjer je bil vzgojen, opazoval grozno revščino ubozega ljudstva na kmetih, kateremu so plemiči pobrali vsa zemljišča.

Angleški slobodni kmet (geoman), oni krepki rod, ki je nekdanj zmagoval v bitkah pri Crescy, Poitiers, je izumrl kot predpotopni mastodon. Skotski kmet (Klausman) je prognan iz svojega posestva in njegovo zemljišče je izpremenjeno v park ali v ovčji pašnik. Irskemu ljudstvu so s silo uropali zemljo. Trideset tisoč veleposestnikov ima v neomejeni lasti vso angleško zemljo in večina naroda nima drugega prava, nego da sme hoditi po zaprašenih cestih.

Henry George je proučeval grozne posledice latifundijskega gospodarstva na Angleškem in v Ameriki; iz zgodovine je razvidel, da je n. pr. rimski narod ravno tako gospodarstvo uničil in zato zagovarja tako smeje trditve.

Tudi mi smo prepričani, da ne more obstajati ljudstvo iz peščice veleposestnikov in iz ogromne množice dninarjev, a zato še nismo nasprotni vsakemu veleposestvu. S socialnega stališča je pač najboljša za narod, da zemljišče ni razdrobljeno na male parcelice, da pa tudi ni v rokah nekoliko oseb, marveč da je čim največ posestev v obsegu kakih 30—50 oral. Zato pa vendar priznavamo, da tudi veleposestniki lahko družbi mnogo koristijo, če izvršujejo svoje dolžnosti. S Henry Georgeom pa povdarjamo, da je bil poostanek veleposestev res čisto krivičen. Sila je mnogo večkrat delovala pri njihovem rojstvu, nego naven razvoj. Omenjali smo že v prejšnjih člankih, da so latifundacijska posestva nastajala na Nemškem in v Avstriji vsled homatij, ki jih je protestantstvo zakrivilo. Temu moramo dodati še jeden podoben vzrok. (Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 17. januarja.

(Seja mestnega zbora ljubljanskega.) Seji je predsedoval podžupan dr. vitez Bleiweis. Odbornik Šubic predlaga, naj se šolskim slugam tudi izplača božična nagrada. Sprejeto. — Odbornik Senekovič je vprašal, zakaj sklep občinskega sveta, sprejet že decembra 1894, gledé vpeljave električne razsvetljave, še sedaj ni dobil cesarjevega potrdila. Dostaviti pa nam je, da je tega kriv župan, ki še sedaj vladi ni dal zahtevanih pojasnil. — Odbornik dr. Majaron predlaga prošnjo na deželni zbor zaradi odpisa hišnonajemninskega in razrednega davka pri poslopjih, vsled potresa poškodovanih. Sprejeto. — Gledé zgradbe topničarske vojašnice sklene mestni zbor po poročilu odbornika Hribarja, da je mesto pripravljeno zidati vojašnico, ako kranjska hranilnica da za stavbene troške vsaj 100.000 gld. ter da stavbeni troški ne smejo presegati 480.000 gld. Sklene se tudi, naj se zida ta vojašnica v trnovskem predmestju. Nadalje sklene mestni zbor, odposlati prošnjo finančnemu ministertvu, naj se poškodovanim ljubljanskim hišnim posestnikom dovoli še 1.500.000 goldinarjev brezobrestnega in 1.000.000 gld. 3od-sotnega posojila. Nadalje se sklene, položiti vodovodne cevi po Opekarski cesti in po cesti v mestni log do konjuškega trga.

Glede odkupa vojaškega oskrbovališča in bolnice od vojaškega erarja, poroča odbornik dr. Stare, da je sedaj kupna svota določena na 200.000 gld. Deželnemu predsedniku baronu Heimu mestni zbor izreče zahvalo za blagohotno posredovanje v tej zadevi. — Glede nakupa ljubljanskega grada se sklene, naj finančni erar doloži pogoje za nakup. — Ravnatelj užitninskega zakupa, g. Ivanu Vilharju, ki je s 1. jan. stopil iz službe, se izreče priznanje za njegovo 12 letno službovanje. Odbornik Velkavrh stavi predlog, da se vvede vodovod v vadbice na Resljevi cesti. Odbornik dr. Gregorič predlaga, naj se občinstvo po lepakih podučí o polajšavi glede odpisa davkov. — Potem je bila tajna seja, v kateri so se obravnavali pogoji, pod katerimi naj se mestna občina pogaja za nakup vojaškega oskrbovališča in bolnice.

(Volitve v zdravniško zbornico) so razpisane na dan 28. t. m.

(Daničarji.) Z Dunsaja se nam poroča: Pojašnjevali in pojasnili smo že zaporedoma javnim in

privatnim potem značaj svojega društva in pa stališče posameznih članov nasproti društvu, ali vskljub vsemu pojasnjevanju in dokazilom ni še konec napadanju in predbacivanju od neprijazne strani, češ da Daničarjem polnijo malhe njihovi pristaši. Da bi mislili o nas le naši protivniki tako nizko, bi se pač ne čudili in ne zmenili veliko, ali uvidevši, da nas ni naši somišljeniki ne umejo do cela in dajejo tedaj, sicer nevede, povod očitaniu, kar velja v prvi vrsti o članku „Danica“, ki ga je prinesel pred kratkim „Primorski list“, vidimo se primorane, da še jednokrat pojasnimo svoje pravo in jedino stališče. „Danica“ je akademično in ni v najmanjši meri podporno društvo. Tedaj zavračamo kar najodločneje vsako očitanie, da bi se bil katerikoli član Danice kedaj zasebno okoristil z njenimi prispevki. Kdor pa hoče še nadalje govoriti, prosimo dokazov, obrekovanje se slabo podaja olikancem. Toliko ponosa priznajo nam lahko tudi naši protivniki, da si ne damo netiti in vzdrževati s podporami svojega prepričanja in mišljenja, kar bi bilo vsekako najgrše koristolovstvo in najpodlejša neznačajnost. S tem pa nismo hoteli reči, da živimo Daničarji od zraka ali kali, da se jim tedaj otegni podpora, ko bi dobivali tudi kot Nedaničarji, pač pa smo rekli, da nima društvo s podporami in sploh z gmotnimi dohodki društvenikov nikakoršnega posla. Vsak dar, bodisi velik, bodisi majhen, sprejme se z hvaležnim srcem, ali — nota bene! — le jedino za društvene namene. Kdor ima kaj srca za težkoče visokošolcev in pa seve tudi potreben drobiž, podpiraj skupno podporno društvo za slov. visokošolce na Dunaju, ki ne dela nikakoršne razlike mej prosilci različnega mišljenja, ampak prav nepristransko deli podpore po potrebi in vrednosti prosilcev in pa po svojih gmotnih močeh, kar je tudi jedino pravo. Podpiraj in priporočuj se tedaj omenjeno društvo, ali, kdor bi nas hotel kot Daničarje priporočevati ali celo podpirati, ne skupi si pri nas nikakoršne zahvale. V kolikor pa omenja članek v „Prim. l.“ Radogoja, se tudi ne strinjamo po vsem; kajti kot Daničarji se do sedaj ne moremo pritoževati nasproti temu društvu, dasi se ni zboljšal pri njem še nikdo izmed nas za jeden sam vinar, pač pa se strinjamo z mnenjem ostalih visokošolcev, da bi se moralo gledati pri razdajanju podpor od strani Radogoja vsaj nekoliko tudi na potrebo in vrednost prosilca, kajti čestokrat se podpira, kjer je podpore najmanj treba.

(Slovensko gledališče.) Včeraj smo zopet videli „Mam'zelle Nitouche“. V prvi vrsti sta omeniti tudi sinoči gospice Polakove, razposajena institutka in pa gospoda Podgrajskega, organist Célestin. Kolikor dalje letos opazujemo mladega, nadarjenega komika, toliko bolj želimo, da pri njem odločujoči faktorji ne zamude toliko, kolikor so pri nekaterih starejših članih slov. odra. Gospod Danilo je zopet — plaval. Po tolikih predstavah bi bilo pač pričakovati, da bi že nehoté znal. Nov je bil gospod Kranjec, ki je nadomeščal srečno odpotovalega g. Vučičevića. G. Kranjec ima za komične nastope jako srečen organ ter obeta postati prav porabna moč. — Gledališče je bilo dobro obiskano, sosebno številno je bila zastopana ljubljanska nemška aristokracija. — Prihodnja predstava bo jutri. Pripravlja se „Prodana nevesta“.

* * *

(Novice s Štajerskega.) V Velenju je bila dne 6. januarja v prid ubogih šolarjev tombola, ki je donesla dobička 278 gld. — V istem kraju se je ustanovila nebodigatreba podružnica „Südmarke“. — Dež. odbor štajerski je postavil v proračun 200 gld. za podporo šole šolskih sester v Mariboru in Celju. Morda se spomni tudi mestni zbor v Mariboru ali Celju ter vsaj kako neznatno svoto odloči v ta namen, kakor je to storil deželni odbor. Sploh pa bi šolska oblast morala take zavode vse bolj zdatno podpirati. — Vsporednica na slovensko-nemški celjski gimnaziji se je otvorila dne 7. januarja 1896. Zadnji čas je bil za to, ker je sicer ob drugih enakih prilikah šolska oblast silno točna. — Izpit učiteljske usposobljenosti za ljudske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom napravili so ti-le gg. učitelji: Brinar Jožef, Čulek Jos., Kokl Jožef, Kresnik Jožef, Rozina Adolf, Serajnik Franc, Stani Tomislav, Šamperl Davorin, Šerbinek Lavoslav, Šerona Vinko in Žunkovič Janez. Vsi so usposob-

ljeni tudi za podučevanje v katoliškem veronauku. — Orožniški nadstražnik Ivan Pečca je imenovan za asistenta pri pošti v Mariboru. — Dne 8. t. m. si je v Celju prerezal vrat vrvar Janez Wegg baje zaradi domačih preprirov.

Društva.

(Gasilno društvo v St. Vidu nad Ljubljano.) V ponedeljek se je vršil občni zbor gasilnega društva v društveni dvorani za leto 1895. Načelnik pozdravi zbrane društvenike in konstatuje, da so se v preteklem letu odlikovali s požrtvovalnostjo in v bratskem občevanju med sabo. Poroča, da je gasilno društvo dvakrat hitelo na pomoč v oguju, pri požarih v St. Vidu in v Zapužah, ter da je bilo o groznem potresu pripravljeno, prijeti vsaki čas za rešilno orodje. Omenja o potrebnih vajah. Spominja se štirih umrlih udov, namreč: Janeza Malenška, Janeza Peršina, Janeza Grošeljca in Egida Čamer-nika. Naj v miru počivajo. — Društvo je priredilo lepo predpustno veselico, katera se je povoljno vršila in donesla lep dohodek. Iz blagajniškega zaključka je razvidno, da je imelo društvo v l. 1895 137 gld. 54 kr. preostanka, kar se je plačalo na dolg gasilnega orodja. — Volitev po listkih je sledeče izpadla: Načelnikom je soglasno voljen Anton Belec, blagajnikom Stefan Pečnik, odborniki pa gospodje: Simon Jovan, Vid Merhar, Fran Bernik, Jože Arhar, Fran Štrukelj, Ivan Kremžar in Matevž Rozman. — Konečno se zahvali načelnik za udeležbo in požrtvovalno sodelovanje, priproča vztrajnost pri delovanju za svojega bližnjega ter sklene s prisrčnim „Na pomoč!“

(Vabilo) na drugi občni zbor prvega ljubljanskega delavskega konsumnega društva, kateri bode v nedeljo dne 2. februarja 1896 v zimskem salonu pri Ferlineu ob 8. uri popoldne. Vspored: 1. Pozdrav načelnikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Odobravanje poročil. 5. Razni nasveti in interpelacije. 6. Volitev treh odbornikov, treh odborovih namestnikov in dveh članov nadziralnega odseka in njegovih treh namestnikov. — K obilni udeležbi vabi odbor.

(Akadem. tehn. društvo Triglav v Gradcu) imelo bode svoje IV. javno redno zborovanje v soboto dne 18. prosinca 1896 ob 8. uri zvečer. Dnevni red: 1) čitanje zapisnika. 2) poročilo odborovo, 3) poročilo revizorjev, 4) slučajnosti. Lokal: Hotel „Goldenes Ross“. Gosti dobro došli. Fr. Peitler, tč. taj.

Telegrami.

Celovec, 16. januarja. „Presse“ poroča, da bo vlada kakor v dolenjeavstrijskem tako tudi v koroškem deželnem zboru predložila načrt zakona, s katerim naj se uvede pouk v veronauku na višji realki. — V deželnem zboru so poslanec Huber in tovariši stavili predlog, naj dež. odbor skupno z odbori drugih dežel naprosi vlado, živinorejcem prodajati namestu sedanje živinske soli belo sol brez primesi in jo dajati toliko ceneje, kolikor velja primes.

Celovec, 16. januarja. Povodom 70. rojstnega dne deželnega predsednika barona Schmidt-Zabierowa imenoval ga je mestni zastop v Celovcu častnim meščanom.

Praga, 16. januarja. Poluradna „Bohemia“ obžaluje odstop Thunov, ker se je izvršil pod pritiskom Mladočehov. — „Narodny Listy“ se radujejo odstopa Thunovega ter pravijo, da je 7. dan januarja za Čehe dan zmage. — Glede naslednika Thunovega je mnogo ugibanja. Imenujejo se kot kandidati za to mesto princ Ferdinand Lobkovic, grof Coudenhove, marki Bacquehem in še več drugih. Gotovega še ni nič določenega glede naslednika.

Brno, 16. januarja. V deželnem zboru je poslanec Začek vtemeljeval svoj predlog pozivljati vlado naj vvede na tehniški visoki šoli v Brnu jezikovno ravnopravnost ter vkrene, da se bodo vsi učni predmeti predavali tudi v češkem jeziku. Za Nemce je ravno tako koristno, da se uče česki, kakor za Čehe da se nauče nemški. Le tem potom je mogoče omejiti narodne boje v deželi. — Predlog se izroči šolskemu odseku.

Opava, 17. januarja. V grof Wilczek-ovi Mihaelski jami v Poljski Ostrovi je zasulo dva delavca, ki sta se zadušila.

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurznem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz

Nr. 11, Parterre.

Opava, 16. januarija. Danes popoldne so pokopali delavce ponesrečene pri požaru v Ostrovem. Pogreba se je vdeležilo nad 10.000 oseb. Kanonik Bitte je govoril ob grobu.

Pariz, 16. januarija. Senat je izvolil Loubeta s 186 glasovi za predsednika.

Pariz, 17. januarija. Bolezen Floquetova se je shujšala. Vsaki čas je pričakovati smrti.

London, 16. januarija. Angleška kraljica v lastnoročnem pismu na sultana izraža upanje, da se kmalu mir povrne v Anatolijo.

London, 17. januarija. Vojaško ministerstvo je dobilo sporočilo, da so trije angleški križarji v Delagoa.

Umrli so:

15. januarija. Barbara Žitko, delavčeva žena, 64 let, Kolodvorske ulice 11, plućnica.

V mestni hiši za uboge:

14. januarija. Marija Knobloch, mestna uboga, 63 let, plućnica.

V deželni prisilni delavnici:

15. januarija. Janez Taddei, delavec, 53 let, emphysema pulm.

Tujci.

16. januarija.

Pri **Maliču**: Polasek, Schütz, Fantl, Winter, Rosenberg Latzko z Dunaja. — Labman iz Gradca. — Hann iz New-York-a. — Boio iz Trsta. — Smolnikar, Jelovšek z Vrhnike. — Feldmann iz Krnova. — Fichtenau iz Novega Mesta.

Pri **Južnem kolodvoru**: Meden iz Begunj. — Vaber iz Trsta. — Žnidaršič iz Ilir. Bistrica.

Pri **Lloydu**: Erjavec iz Sarajeva. — Weber iz Sopronja.

Pri **avstrijskem caru**: Jan iz Gorij. — Luznik iz Škrbine.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
16.	9. zvečer	733.8	-7.8	sl. jvzh.	skoro jasno	
17.	7. zjutraj	731.0	-6.0	sl. jvzh.	oblačno	0.0
	2. popol.	730.3	+5.5	sl. jug	jasno	

Srednja večerajša temperatura -4.7°, in za 2-2 pod normalom.

Zahvala.

54 1-1

Za mnogoštevilne dokaze pristrženega sočutja ob boleznih in ob smrti nepozabne nam pokojnice, mnogo ljubljene soproge, oziroma matere, gospe

Marije Korbar,

za obilo spremstvo pri pogrebu, vsem darovateljem prekrasnih vencev, izrekamo tem potom našo najtoplejšo zahvalo. Posebno zahvaljujemo se prečastitima gg. župniku Malenšku in kaplanu Bulovcu, katera sta preblago rajnco, in s tem tudi nas vse, mej dolgo njeno boleznijo tolikokrat obiskovala in s tolažili svete vere okrepčevala. Bog povrni!

V Spodnji Hrušici, dne 17. jan. 1895.

Rodbina Korbar.

Hiša v Cerknici,

z vsemi gospodarskimi poslopiji, pripravna za gostilno, trgovino, pekarijo, v sredi trga, pri glavni cesti, **oddá se takoj v najem.** Za gostilno in žganjetoč je potreben patent pri hiši.

Natančnejši pogoji zvedó se v **Cerknici hiš. št. 62.**

24 3-3

Tretji občni zbor

katol. političnega društva za Dolenjsko

se bo vršil

v sredo, 22. t. m., ob 10. uri dopoldne

v dvorani katol. rokodelskega doma v Novem Mestu.

Vspered:

1. Nagovor predsednikov. — 2. Poročilo tajnikovo. — 3. Poročilo blagajnikovo. — 4. Volitev novega odbora. — 5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi
55 1-1

odbor.

Natečaj.

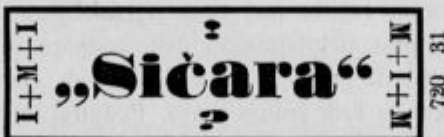
Pri župni cerkvi v Mitrovici na Hrvatskem se razpisuje

mesto organista.

Isti je ob jednom učitelju hrvatskega pevskega društva. — S to službo so spojeni nastopni dohodki: Iz cerkvene blagajne 300 gld., od davkarskega urada 100 gld. 80 kr., od hrvatskega pevskega društva 100 gld., od nižje realne gimnazije 80 gld., stanovanje s tremi sobami, vrtom, štolo od pogrebov. Razven tega mu je mogoče kaj zaslužiti tudi s privatnim podučevanjem. — Potrebno je, da prosilec zná hrvatski ali kak drug slovanski jezik.

Prošnje, opremljene s spričevali in krstnim listom, naj se pošljejo do 1. februarja 1896 rimsko-katoliškemu župniškemu uradu v Mitrovici.

49 2-2

Oklic.

Zaradi vršečih se poprav bode na

mesarskem mostu promet za vozove

51 2-2

od dné 17. do dné 21. t. m. zaprt.

Magistrat dež. stolnega mesta Ljubljane,
dné 16. prosinca 1896.

St. 39.856.

Lepa kočija (Landauer)

dvosedežni kupej,

dvojica angleške konjske oprave

je cenó naprodaj na Rimski cesti št. 17. 53 2-1

Št. 426.

50 3-3

Razglas.

Mestni magistrat ljubljanski naznanja:

1. **Imeniki** k letošnjemu novačenju poklicanih v letih: 1875, 1874 in 1873 rojenih domačih mladeničev bodo razgrnjeni v magistratnem ekspeditu

od 12. do vätetega 20. dné t. m.

v ta namen, da jih vsakdo lahko pregleda in a) naznani, ako bi bil kdo izpuščen ali napačno vpisan;

b) ugovarja zoper reklamacije novačenju podvrženih, ali zoper njih prošnje za priznanje v §§ 31., 32., 33. in 34. voj. zak. navedenih ugodnosti in te ugovore tudi dokaže.

2. **Žrebanje** onih novačenju podvrženih mladeničev, ki so bili rojeni 1875. leta, vršilo se bode

dné 21. januarija letos

ob 11. uri dopoldne v magistratnem ekspeditu. Zrebanja udeležiti se je vsakteremu dovoljeno.

Magistrat dež. stolnega mesta Ljubljane,
4. dan januarija 1896.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj V.

Doktorja pl. Trnkóczy-ja

tinktura za kurja očesa

Sigurno sredstvo proti kurjim očesom in otrdelosti kože na nogi, ima veliko prednost, ker se s čopičem namaže na boleči del noge.

Stekleničica z navodilom za rabo in s čopičem vred velja 40 kr., dvanajst stekleničic 3 gld. 50 kr. 735 6

Dobiva se v

lekarni Trnkóczy-jevi

poleg mestne hiše v Ljubljani.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

18 3-2

Razglas.

Pobiranje **pasjega davka za 1896. leto** pričelo se je z 2. januarjem letos in je plačati ta davek v okrožju ljubljanskega mesta od vsacega psa, izimši one, kateri so za varstvo samotnih posestev neobhodno potrebni. — Lastniki psov naj si najpozneje

do 20. svečana 1896. leta

preskrbé letošnje marke, katere se dobé pri mestni blagajnici proti plačilu

4 gld. av. v.

Z ozirom na § 14 izvršilne naredbe o pobiranju pasjega davka se lastniki psov opozarjajo, naj v pravem času vplačajo takso, ker bode konjač od 20. svečana 1896. l. počenši vse one pse polovil, kateri se bodo na ulicah nahajali brez letos veljavne marke.,

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

1. dan januarija 1896.

Dunajska borza.

Dne 17. januarija.

Skupni državni dolg v notah	100	gld. 45	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	80	
Avstrijska zlata renta 4%	122	55	
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	100	30	
Ogerska zlata renta 4%	121	75	
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	99	05	
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	999	—	
Kreditne delnice, 160 gld.	359	—	
London vista	121	70	
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59	45	
20 mark	11	88	
20 frankov (napoleonador)	9	62 1/2	
Italijanski bankovci	44	20	
C. kr. cekini	5	72	

Dne 16. januarija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	145	gld. —	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	158	—	
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	192	—	
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98	50	
Tisine srečke 4%, 100 gld.	141	75	
Dunavske vravnave srečke 5%	128	—	
Dunavsko vravnavo posejilo l. 1878	105	—	
Posojilo goriskega mesta	112	—	
4% kranjsko deželno posojilo	—	—	
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke	99	—	
Prioritetne obveznice državne železnice	220	—	
" " južne železnice 3%	169	70	
" " južne železnice 5%	131	50	
" " dolenskih železnic 4%	99	50	

Kreditne srečke, 100 gld.	197	gld. 50	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	133	—	
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18	60	
Rudolfove srečke, 10 gld.	23	25	
Salmove srečke, 40 gld.	66	—	
St. Genois srečke, 40 gld.	71	—	
Waldsteinove srečke, 20 gld.	52	—	
Ljubljanske srečke	22	—	
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	165	75	
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3360	—	
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	486	—	
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	100	—	
Dunajskih lokal. železnic delniška družba	62	—	
Montanska družba avstr. plan.	83	50	
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	159	—	
Papirnih rubljev 100	128	—	

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobika. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„M E R C U R“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svéti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.